

BULGARA ESPERANTISTO

Organo de Bulgara esperantista asocio

Rekomendita de la Ministerio de publika instruado per cirkulero № 1870 de 27. I. 1922.

Jarabono: 20 bulgaraj levoj, 1 svisa franko, 4 respondkuponoj aŭ egalvaloro.

Adreso: Poŝtkesto 233, SOFIA, Bulgarujo

Jaro XVI

Septembro-Oktobro 1934

№ 1-2

Raporto kaj impresoj pri la XXI-a kongreso de bulgaraj esperantistoj

(22. - 24. Julio 1934 en Oreĥovo ĉe Danubo)

Komenciĝo de tria kongresdeko. Bela vetero. Bona antaŭsigno.

SABATE — la 21. Julio —

posttagmeze alvenas kongresanoj trajne kaj ŝipe. Stacidomo, haveno kaj urbo estas feste ornamitaj. Granda surstrata skribaĵo „Bonan venon XXI-anoj!“ blankiĝas en la aero. Esp. steloj brilas, esp. flagoj flirtas. Gaja grupeto da samideanoj nin frate akceptas kaj serveme kondukas trans deklivon al la esp. klubejo. Tie ni

Kongresanoj antaŭ la kongresejo en Oreĥovo.

ricevas niajn kongresinsignojn kaj loĝejadresojn. Afablaj esperantistinoj nin akompanas ĝis en siajn hejmojn, kie ni estos gastoj dum la kongrestagoj. La urbanaro, kiu por unua fojo vidas kongreson en sia urbo, ĉie kaj ĉiel kvazaŭ vetkuras por pruvi al ni sian favoron kaj amon. Por ĉio ĉi certe ne estas fremda ladumvintra esp. semado de s-ano Triĉkov kaj la fervora esp. propagando de la L. K. K-anoj Stanev, Kocev, Popivanov, Dimov kaj Kraev, helpataj de ĉarmaj esp. familioj kiel Terzijski, Nelevi k. a.

703.453-C. Esp.

16 - 19

1934/35 - 1937/38

La kongresanoj pogrupo vizitas la urbon, amfiteatre lokitan sur la alta bordo de Danubo kaj preskaŭ kaŝitan en verdaĵo. Ŝajnas vera Esperantujo. Baldaŭ ni certiĝis en tio, vizitinte kelkajn esp. familiojn, kie eĉ la infanoj bone kaj plezure parolas la lingvon de l' espero. Ĉi-tio kortuŝe impresas ĉie.

Vespere, en la salonego de restoracio „Makedonia“ — komuna vespermanĝo kaj konatiĝa vesperfesto. Paroladoj, deklamadoj, violonadoj, anekdotoj, kantoj de grandaj kaj malgrandaj ĝis noktomezo.

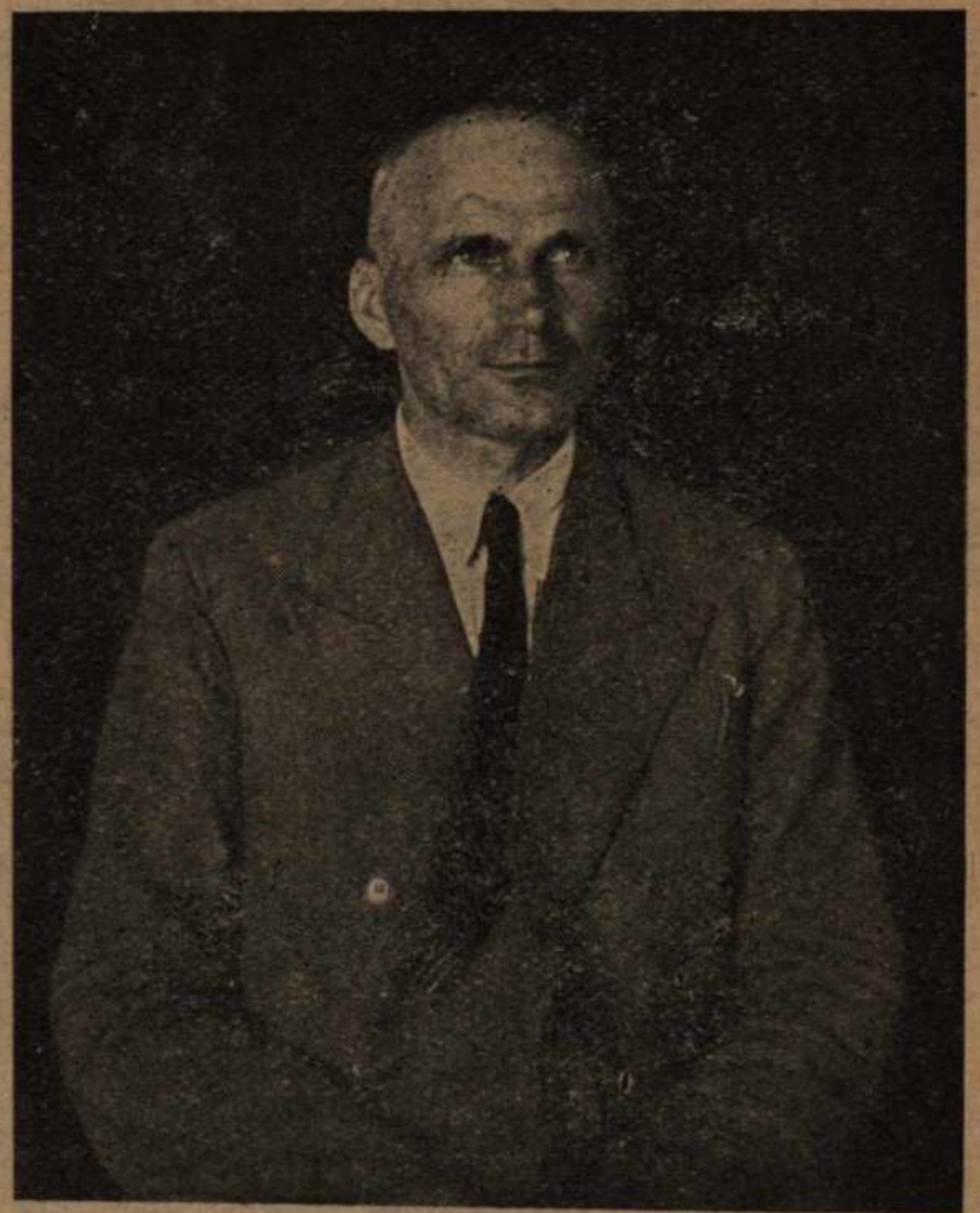
DIMANĈE — la 22. Julio —

Je la 10. h. matene okazis en la teatra salono de la urba legejo „Nadejda“ (Espero) la solena malfermo de la kongreso.

La milita muzikistaro, sub la direkto de s-ro kapelestro Weiner, ludis la

S-ro Slavi Hr. Monoviĉ
eks-urbestro de Oreĥovo

S-ro Georgi Selanovski
urbestro de Oreĥovo

bulgaran kaj esperantan himnojn, kiuj estis aŭskultitaj starante kaj brue aplaŭditaj. Ĉeestas pli ol 500 delegitoj, gastoj kaj urbanoj. Estis reprezentitaj preskaŭ ĉiuj societoj en Bulgarujo. Bedaŭrinde ĉi-jare la kongreso ne estis vizitita de rumanaj kaj alilandaj esperantistoj. De la lastaj ĉeestas nur f-ino Käthe Haselbauer el Aŭstrujo.

La kongreson malfermis per konvena parolado s-ro D-ro Georgi pop Ivanov, prezidanto de la L. K. K. Unuanime kaj aplaŭde oni elektis jenan kongresestraron: honorprezidanton s-ron Vasil Gaŝevski el Bela-Slatina, prezidanton s-ron Ivan H. Krestanov el Pirdop—Sofia, vicprezidantojn s-rojn Radoslav Triĉkov el Vratca kaj D-ron Georgi p. Ivanov el Oreĥovo, sekretariojn Georgi Hr. Dimov el Varna, Meier Aŝerov el Plovdiv kaj f-inon Mara Zlatanova el Bela-Slatina.

Post tio la kongresprezidanto s-ro Krestanov donis sinsekve la parolon al la oficialaj kaj societaj reprezentantoj. Unua parolis la urbestro, s-ro Georgi Selanovski, protektanto de l'kongreso:

„Estimataj gesinjoroj,

Mi aperas antaŭ vi, ne por plenumi formalajon, sed por atesti la ĝojon de la urbanaro pro la honoro, kiun vi faras al urbo Oreĥovo, elektinte ĝin kiel sidejon de via nunjara kongreso. Mi ne kaŝos ankaŭ mian personan kontentecon, ke mi havas la honoron ĝin protekti.

Estas ankaŭ alia kaŭzo por ke ni akceptu vin kun aparta tutkoreco. Por multaj via movado estas movado de fantaziuloj. Ne estas malmultaj ankaŭ tiuj — precipe inter la pli malseveraj — por kiuj la lukto de la bulgaroj kontraŭ la altruditaj al ni maljustaĵoj estas klopodoj de fantaziuloj.

Sed, estimataj gegastoj, ni, la samtempuloj de ŝtorma epoko, aŭ pli ĝuste la idoj de unu generacio, ne povas ne agnoski, ke eĉ la plej riĉa imagkapablo de nia infaneco estas tre malriĉa kompare al la spiritaj kaj teknikaj atingoj de la estanteco. Kie estas nun la limo inter proksima kaj malproksima, videbla kaj nevidebla, spirito kaj materio? Kiu povas diri al ni ĝis kie ni alvenos morgaŭ — kie estas la limo inter la fantazio kaj la realeco?

Ne estas fantazio via movado. Vi volas disvastigi unu lingvon, per kiu la popoloj povu pli facile sin kompreni kaj koni. Ankaŭ la bulgara popolo volas, ke la aliaj ĝin komprenu. Inter la multaj rimedoj por interkono ni ne neas la avantaĝojn de la lingvo esperanto. Alte taksante tion, la Oreĥova komunumo donacis al vi la insulon, nomitan de vi „Esperanto“.

Permesu al mi, senkulpiĝi antaŭ la gastoj pro la modesta cirkonstancaro en kiu ili estas metitaj. Nia malriĉeco nun devenas de tio ke hieraŭ nia popolo verŝis la sangon de siaj infanoj kaj ĵetis la frukton de multjara obstina laboro por la realigo de ideo — la ideo de la nacia unuigo de la bulgara popolo. Jen kial por ni nun ankaŭ la suferoj estas riĉaĵo, ĉar nia batalo estas batalo por pli da humaneco, batalo por paco.

Do, bonan venon, karaj gastoj! Kun fanatikeco kaj kredo laboru por via ideo, en kiu estas tiom da nobleco, kaj fruktoporte finu vian kongreslaboron“.

Post tondra aplaŭdado, parolis la regionestro s-ro Petar Kânev, la lernejspektoro s-ro Ĵelez Jankov, en la nomo de la Ministerio de publika instruado, f-ino Ivanĉeva por la virina bonfara societo „Aŭroro“, fino Haselbauer por la aŭstraj esperantistoj kaj reprezentantoj de la loka legejo, gepatra komitato ĉe la loka gimnazio, Rusĉuka komerc-industria ĉambro, abstinenculoj, ĉasistoj, veterinaroj, sanigistoj, vegetaranoj, ŝoforoj, advokatoj, metiistoj, agronomoj kaj vinberkulturistoj, Varna societo „Albatro“, komunumo kaj gazetaro, ĈEA, kaj fine f-ineto Esperantina Triĉkova en la nomo de la esperanton-parolantaj infanoj.

Sekvas legado de 33 saluttelegramoj kaj leteroj de rumanaj, jugoslavaj kaj bulgaraj esperantistoj.

La kongresprezidanto dankas al ĉiuj por la belaj paroloj kaj substrekas la penson, ke la lingvo estas potenco kaj la esperantistoj estas bonaj patrujamantoj, aldonante al la alvoko de Patro Paisij: „Bulgaro, konu vian genton kaj lingvon!“ tiun de Majstro Zamenhof: „Homarano, konu vian najbaron per la internacia lingvo!“ kaj invitante ĉiujn viziti posttagmeze la novan „mirindaĵon“ — nian insulon. Per ekstaro estis honorita la memoro de niaj mortintoj Aktarĝiev, Miler k. a. kaj telegrame estis salutitaj la Reĝo, la Ministro de publika instruado, la Distriktestro, la Direktoro de ŝtata renovigo, la vidvino de la BEA eksprezidanto s-ino Aktarĝieva kaj la Universala kongreso de esp. en Stockholm. Lia Reĝa Moŝto bonvolis tuj respondi per jena telegramo: „Krestanov, kongresprezidanto Oreĥovo. Al vi kaj al la bulgaraj esperantistoj Mi dankas tutkore por la afablaj salutoj, kiujn vi esprimas al Mi okaze de via kongreso kaj bondeziras al vi utilan agadon. La Reĝo“.

(La telegramo al la Reĝo tekstis: „Lia Reĝa Moŝto, Sofia. La delegitoj kaj gastoj de la XXI-a Esperanto-kongreso en Oreĥovo salutas sian amatan reĝon kaj esperas je Lia favora rilato al ilia afero por konatigo de la ekstera mondo kun la naciaj malĝojoj kaj ĝojoj. Por la kongreso, prezidanto Krestanov“).

Tagmeze estis aranĝita komuna impona ŝipekskurso al la insulo „Esperanto“, kiun partoprenis pli ol 1000 p. Tiu estas bela, alta, triangula Danuba insulo, 800 dekarojn granda, je 5 km. okcidente de Oreĥovo. Ĝin donacis antaŭ 4 jaroj la urba komunumo al la loka esp. societo, kiu ĝin arbarigis kaj konstruis tie domon, kabanon, bufedon kaj pavilionojn. Granda esp. stelo kaj aersurskribo „Insulo Esperanto bonvenigas sian popolon“, sub kiuj, post kantado de „la Espero“, okazis komuna tagmanĝo. Tie ĉio estis aĉetebla per esp. valuto (kartonmono). Kuloj mankis, la suno favore brilis kaj la ripozado, banado, ludado, amuzado sur la bela, sabloriĉa strando daŭris ĝis la vespero. Ire kaj revene la vaporŝipo tondris de diversaj esp. kantoj.

En la urba ĝardeno,

speciale iluminita, okazis amuzvespero, en kiu oni amuziĝis kaj dancis, sub la sonoj de la milita muzikistaro, ĝis malfrua nokto.

LUNDE — la 23. Julio —

je la 9. h. m. komenciĝis la laborkunsido en la kongressalono, sub la prezido de s-ro Krestanov. Estis elektita kontrola komisiono por la rajtigiloj de la delegitoj: D-ro Atanasov - Agro el Kneĵa, s-ino D-ro Korabova el Ruse kaj s-ro Gavrilov el Lom. La prezidanto tralegis la jenan tagordon:

1. Raporto de la Centra komitato,
2. „ „ „ Kontrola komitato,
3. Liberigo de respondeco,
4. Voĉdono de la budĝeto,
5. Difino de membrokotizo al UEA,
6. Estonta agado kaj diversajoj,
7. Elekto de kongresurbo,
8. Elekto de nova Centra komitato.

La tagordo estis akceptita senŝanĝe. Laŭ insisto de la prezidanto, la debatoj okazis nur en esperanto. La asocia sekretario Mitkov tralegis la raporton pri la agado de C. K. de B. E. A. dum 1933-34, dankis al s-ro Krestanov, kiu helpis la redakcian komitaton de „Bulgara esperantisto“, ricevinta multajn laŭdojn pro la plibonigo kaj konkludis, ke malgraŭ la malbonaj kondiĉoj de agado, la asocia jaro finiĝas per akiro de kuraĝigaj rezultatoj por la triumfo de esperanto. S-ro Ganĉev, membro de la K. K. tralegis la raporton de la Kontrola komitato de B. E. A. Fine s-ro Mitkov tralegis la salutleteron de la asocia prezidanto s-ro Jordanov, kiu pro gravaj kaŭzoj ne povis viziti la kongreson. S-ro Kocev el Oreĥovo riproĉis la asocian sekretarion pro lia nebona lingvo, pro la tro malfrua ekspado de la fervoj-rabatiloj kaj pro la nesendo al ĉiuj societoj de la necesa cirkulero por enregistrado.

La Kontrola komisiono por la rajtigiloj konstatis jenan rezultaton —
elektitaj delegitoj:

Sofia — 5 p.: Krestanov, Donĉev, fino Zlatanova Milĉev kaj Atanasov — Agro;
Oreĥovo — 3 p.: D-ro Ivanov, Kocev, Dimitrov; Varna — 2 p.: Sapunĝiev kaj Dimov; Ruse — „Solidareco“ 4 p.: Kovaĉev, s-ino D-ro Korabova, Vâlkanov kaj Ĉolakov; „Espero“ 3 p.: Josifov, Stanĉev kaj Marinov; Lom — 1 p.: Gavrilov;
Plovdiv — 1 p.: Aŝerov; Vratca — 2 p.: Triĉkov kaj fino Vaskova; de la Centra komitato — 3 p.: Iliev, Mitkov kaj Ganĉev. Entute 24 delegitoj.

La prezidanto voĉdonigas la raportojn de la C. K. kaj K. K., kiuj, post mal-longaj klarigoj, estis liberigitaj de respondeco. Estis eiektita komisiono por la budĝeto: Kocev, Sapunĝiev kaj Milĉev kaj komisiono por la rezolucioj: Triĉkov, Donĉev kaj Dimitrov.

Koncerne la kontraŭstatutan ekziston de du societoj en Ruse, la kongreso, ne povante atingi la deziratan interkompreniĝon kaj unuiĝon de ambaŭ societoj, decidis ilian provizoran akcepton ĝis la venonta kongreso, kiu decidis laŭ la poresperanta laboro de ĉiu el ili, kiu el ambaŭ estos rekonita laŭleĝa.

La posttagmeza kunsido

estis malfermita je la 3. h. La prezidanto komunikas pri la ekzisto de du ŝuldoj — de s-ro D. Ivanov el Ruse — 1054 levoj kaj de s-ro St. Radev el Ruse — 425 lv. Post la necesaj klarigoj, oni decidis instigi letere kaj persone la menciitajn s-anojn likvidi tiujn kontojn, rabatinte al la unua 1000 levojn pro akcepto de la asocia kancelario dum 3 monatoj en sia domo.

Oni akceptis la jenan budĝeton por la venonta asocia jaro:

Enspezo:		Elspezo:	
Membrokotizo	levoj 6000	Bulgara esperantisto	levoj 12000
Abono	" 14000	Ekspedo de BE	" 1200
Vendo de esperantaĵoj	" 500	Poŭtelspezoj	" 1400
Membrokotizo al UEA	" 700	Kancelariaj	" 500
Diversaj	" 1000	Poŭtkesto	" 300
		Salajroj	" 6000
		UEA	" 700
		Diversaj	" 100
	<u>Sume levoj 22200</u>		<u>Sume levoj 22200</u>

Oni akceptis estontece, ke por geedzoj kaj gefratoj, loĝantaj sub la sama tegmento, la deviga abono al B. E. kaj membreco al B. E. A. koncernu nur unu el ambaŭ dum la alia estu nur membro.

Rilate la membrecon al UEA oni decidis, ke BEA fariĝu kolektiva membro, pagante nur 25 sv. frankojn (=700 levojn) jare, kiu sumo ektos kolektita de ĉiuj societoj po 50 levoj jare.

Estonta agado kaj diversaj

En la proponado, sugestiado kaj diskutado partoprenis s-roj Aŝerov, Sapunĝiev, Triĉkov, Krestanov, Atanasov, Kovaĉev, Dimov k. a. Unuanime estis akceptitaj jenaj proponoj:

- 1) B. E. A. aranĝu ekskursojn al najbaraj landoj por reciproka interkonatiĝo;
- 2) B. E. A. aranĝu paroladojn kaj kursojn per „Rodno radio“;
- 3) B. E. A. intervenu ĉe la registaro, ĉe la Ministerio de publ. instruado kaj ĉe la Direkcio de ŝrata renovigo por plifavorigi ilian rilaton al esperanto, kiu estu enkondukota, almenaŭ fakultative, en la lernejoj, kaj al la kursgvidantoj estu farataj ĉiuj necesaj faciligoj. Tiurilata kongresrezolucio estu transdonita al ili per s-roj Jordanov, Krestanov kaj Atanasov;
- 4) B. E. A. rekomendu bonajn esp. lektorojn, farante liston dissendotan al ĉiuj societoj kaj izolaj esperantistoj en la reĝlando;
- 5) B. E. A. ekzameni ĉiujn esp. manuskriptojn por libroj, broŝuroj kaj gazetoj antaŭ ilia definitiva presigo;
- 6) B. E. A. instigu la enlandajn turistajn societojn eldoni esp. gvidlibrojn kaj gvidfoliojn;

7) B. E. A. rekomendu al ĉiuj siaj membroj la eldonaĵojn de la Konferenco en Vieno por enkonduko de esperanto en la lernejojn kaj praktikon, kiujn oni povas ricevi sendante 5 internaciajn respondkuponojn al s-ro Steiner, Neue Burg, Wien I, Aŭstrujo.

Elekto de kongresurbo.

S-ro Krestanov, laŭ decido de la Sofia esp. societo, proponas Sofia'n, kaj s-ro Dimov proponas Varna'n, kie okazos ankaŭ internacia ekspozicio. Oni akceptis la duan proponon.

S-ro Kocev anoncas, ke por la „Fondaĵo — plibeligo de la insulo Esperanto“ s-ro Krestanov donacis 1000 levojn en siaj esp. eldonaĵoj kaj s-ro Lozanov el Ribarica — 2400 levojn en 3 kubmetroj da kuirita lignomaterialo. La donacoj estis akceptitaj per tondraj aplaŭdoj. Estas invitataj la en- kaj eksterlandaj samideanoj imiti la ekzemplon de la malavaraĵoj donacintoj.

Oni esprimis dankojn al la loka Ĉasista organizo kaj al la loka Populara banko por la donacitaj al L. K. K. monsumoj, al la nuna urbestro s-ro Selanovski pro la ĉiurilata kunhelpo al la kongreso kaj al la eksurbestro s-ro Slavi Hr. Monoviĉ pro la donacita insulo.

Elekto de Centra komitato

La kongreso esprimis la deziron, ke la estonta C.K. estu pli agema. Estis elektita balotestraro: Iv. Iliev, Elena Vaskova kaj Doĉo Dimitrov. La elekto okazis per sekreta voĉdono. Estis nur unu listo, laŭ kiu estis elektitaj jenaj personoj — Centra komitato: P. Jordanov (20 voĉoj), At. D. Atanasov — Ada (24 v.), Iv. H. Krestanov (24 v.), P. Mitkov (20 v.), B. Oktomvrijski (22 v.), Iv. Dobrev (22 v.), K. Georgiev (24 v.). Rezervaj: S. Jonĉev (24 v.) kaj T. K. Popov (23 v.). Kontrola komitato: Dim. Simeonov (24 v.), Dim. Stojanov (23 v.) kaj Iv. Iliev (20 v.). Rezervaj: St. Ganĉev (24 v.).

Per konvenaj paroloj la prezidanto s-ro Krestanov dankis al la aranĝintoj de tiu bela kongreso, kiu jam forpasis en la historion de nia movado, kaj esprimis la esperon, ke ni ĉiuj revenos hejmen kun bonaj rememoroj pri ili kaj kun nova energio eklaboros por la triumfo de nia komuna afero. Post kantado de „La Espero“ li fermis la kongreson je la 6:30 h. vespere.

Vespere estis donita en la urba teatro *literatura vesper festo* kun elektita programo:

1. La Espero — himno esperantista, de orkestro,
2. Ĉagreno — esp. tango de N. Kocev,
3. Preĝo sub la Verda standardo — de Esperantina Triĉkova, 9-jara,
4. La Vojo — parodio de D. Kovaĉev,
5. Ŝubert-serenado — danco de 9-jara knabineto,
6. Iren — deklamas Lilia Veleva, 15-jara,
7. Fido — kantas Galinka Spasova, 15-jara,
8. Koncerta pentrado,
9. Dueto — Kocev kaj edzino,
10. Sonoriloj de vespero — Radka Bradinska, 15-jara,
11. Pendigo de Levski — dekl. Cvetanka Terzijska, 9-jara,
12. Ŝalmo — ludas Iv. Iliev,
13. Raĉenica.

Dum la pretigado de la scenejo por la teatraĵo, s-ro Krestanov humorplene rakontis antaŭ la publiko la historion de la insulo „Esperanto“ kaj la legendon pri la lingvoj, dirante, ke la angla servas por paroli kun la ĉevaloj, la germana — kun la servistoj, la hispana — kun Dio, la itala — kun la edzino, la franca — kun la amikino, kaj esperanto — kun la homofrato.

Sekvis esp. komedio „Herkuleso“ de Georg Belli, reĝisoro Tričkov, personaro: Rad. Tričkov, Georgi Stanev, Iv. Spasov, Maria Dončeva, Sneĵana Osikovska, Minčo Stanev kaj Dim. Kovačev. Ĉiuj bonege ludis kiel geste tiel lingve, kaj la publiko, kune kun la urbestro kaj lia familio, tutkore ridis kaj aplaudis, konstatante lastfoje, ke esperanto estas vivanta lingvo de vivanta popolo.

MARDE — la 24. Julio — tutan tagon —

Postkongreso sur propra teritorio — sur nia insulo „Esperanto“.

Oni amuziĝas, baniĝas, fotografiĝas... Sovaĝaj instinktoj vekiĝas. Kvazaŭ ĉiuj transformiĝis en veraj prainsulanoj. Jam la plimulto estis sunbruligitaj kaj brunaj kiel afrikanoj. Jen unu nigrita, en blanka mantelo, kiel hinda „maĥaraĝa“, kun sia kronedzino (nia aŭstra samideano) grave alpaŝas, sekvata de sia nuda (en bankostumoj) korteganaro... Komuna tagmanĝo. Diversaj fruktoj — pomoj, piroj, prunoj, vinberoj, akvomelonoj, melonoj k. a. duone enstomakiĝas, duone endanubiĝas.... tiel malmultekosta, bongusta kaj agrabla estas ĉio!

Post sufiĉa ripozado, sekvas ankaŭ serioza parto: oni honoras s-ron Ivan H. Krestanov, okaze de lia 30-jara fidela esp. agado. D-ro At. D. Atanasov — Agro paroladis pri la meritoj de la esp. jubileanto. Kortuŝe li rakontas kiel tiu-ĉi eĉ nokte ne dormis nur por finkorekti la presprovaĵojn de sia granda esp. vortaro. S-ro Krestanov dankas, akcentante, ke kiu plenumas sian devon, tiu ne meritas laŭdojn, kaj petas prikonsideri ankaŭ la fidelecon de la ĉeestanta maljuna samideano Vasil Gaŝevski, kiu vizitis preskaŭ ĉiujn kongresojn de bulgaraj esperantistoj.

Meze de komuna entuziasmo kaj samtempe kun bedaŭro pri rapide forflugintaj belaj tagoj, la gekongresintoj forlasas sian insulon.

Vespere en la urba ĝardeno, ĉe milita muzikistaro, okazis danca vespero — kun modernaj kaj naciaj dancoj — ĝis la 1-a horo. Dubinde, ĉu ankaŭ nun ĉiuj satiĝis je dancado kaj amuzado (en ambaŭ sencoj).

La morgaŭan tagon — mardematine — ĉiuj disiras kun „vivu esperanto!“ kaj „ĝis revido en Varna!“

* *

Konklude: bela kongreso en frata atmosfero, kun konkorda spirito, ĉe bona kvalito kaj pligrandigita espero. La ĝenerala kaj plej ĝojiga impresado estas, ke ĉi-jare multaj infanoj kaj junuloj parolas nian lingvon. Tion substrekis ankaŭ la urbestro, kiam frumatene li atendis en la esp. klubejo por demeti sian postenon de protektanto kaj adiaŭi, promesante la ellernon de esperanto — la lingvo de l' kunhomo.

La lokaj kaj la ĉefurbaj gazetoj ankaŭ favore kaj detale raportis pri la kongreso kaj pri nia nobla agado.

Nun kuraĝe antaŭen, junaj samideanoj, revekiĝu malnovaj pioniroj, aliĝu novaj, kaj ni ĉiuj kune levu pli altan la verdan standardon — simbolon de amo kaj paco tutmondaj. Sed antaŭ ĉio unuigu viajn fortojn, ĉar nun estas postulata unuigo de la pensoj, de la agoj, de la homaro, laŭ la leĝo de la amo, por sukcesi. Tiel unuigitaj, antaŭen kun kredo — ni jam venkas!

Srednogorski

Този брой пращаме на всички миналогидишни абонати. Умоляватъ се да внесатъ веднага абонамента отъ 20 лв. въ пощ. чекова смѣтка № 1133 или да върнатъ броя. Идниятъ брой ще се прати само на платилитъ.

XXVI-ятъ всемирень есперантски конгресъ

се е открилъ тържествено на 4. августъ въ 6 ч. сл. об. въ най-голѣмата концертна зала въ Стокхолмъ въ присѣдствието на повече отъ 2000 конгресисти отъ всички краища на земята.

Губернаторътъ на Стокхолмъ г. Торстенъ Нотинъ сърдечно приветствувалъ конгресиститѣ отъ 30 народи, като изтъкналъ, че шведскиятъ народъ разбира високата мисия на есперанто и съ радостъ приема представителитѣ на всички народи, на които желае презъ краткото пребиваване въ Швеция много радости и добри спомени.

Официални представители на Австрия, Финландия, Франция, Испания, Лихтенщайнъ, Холандия, Норвегия, Румъния отъ името на своитѣ правителства сж поздравили конгреса и му пожелали успѣхъ и ползотворна дейность. Особено интересни и вдъхновени били думитѣ на испанския представителъ, изпратенъ отъ военното м-ство, който заявилъ, че войната не е срѣдство за решаване международнитѣ спорове и че пжтьтъ на всемирното сътрудничество и миръ между народитѣ, на които сж есперантиститѣ, е истинскиятъ пжть. Имало е официални делегати тоже отъ Албания, Бразилия, Чехословакия, Унгария, Исландия, Дания и Литва.

Следъ това говорили представителитѣ на всички народи — отъ името на националнитѣ есп. съюзи — 1 минута — като на своя матерень езикъ и на есперанто поздравили конгреса. Отъ страна на България е поздравилъ конгреса г. П. Г. Пампоровъ.

Почетниятъ председателъ г. ректоръ Янсонъ сърдечно благодарилъ на всички, като натъртилъ, че довѣрието е най-нуждно помежду ни сега, когато недовѣрие царува по цѣлия свѣтъ.

Най-после е говорилъ известниятъ есп. ораторъ г. Д-ръ Едмондъ Прива по радиото отъ Женева, като поздравилъ конгреса отъ хиляди километра и наблегналъ на необходимостта отъ обединение въ различието, за да приготвимъ съ общи усилия новото бждеще.

Опознавателната вечеръ е станала въ залитѣ на шведския парламентъ, който е билъ предостаенъ на разположението на есперантиститѣ, а общата вечеря — въ Грандъ хотелъ, чиито голѣми салони се изпълнили отъ две хиляди конгресисти, които за лишенъ пжть съ звучната речъ на международния езикъ засвидетелствували, че есперанто е живъ езикъ, който се говори по цѣлъ свѣтъ.

Отъ заседанията най-бурни сж били тия на Универсалната есп. асоциация, чийто новъ управителенъ съветъ е следниятъ: председателъ генералъ Бастиенъ отъ Франция, подпредс. инженеръ Исбрюкеръ отъ Холандия, членове: проф. Камаритъ отъ Чехословакия, Малмгренъ отъ Швеция, инж. д-ръ Оренго отъ Италия, държав. съветникъ Щайнеръ отъ Австрия и Д-ръ Фолтъ отъ Германия. Не сж преизбрани г. г. Прива, Каршъ и Че, та досегашниятъ председателъ Щетлеръ отъ Швейцария се е оттеглилъ, запазвайки само почетното си председателство. Въ всѣки случай дветѣ течения — интернационалното и националното — сж били примирени, благодарение посрѣдничеството на Лидия Заменхофъ.

Цѣлата конгресна седмица е била толкова богата съ събрания, реферати, забави, балове, концерти, вечеринки, театрални представления и гов. филмъ на есп., излети, празненства съ официални приеми и обѣди, щото би могло да се напише цѣла книга. Тукъ ще споменемъ само още за прекрасната шведска столица, за гостоприемството на шведитѣ и за приятелството на конгресисткитѣ, които за всѣкиго сж имали открито сърдце и усмивка. Съ една дума, може да се заключи, че Стокхолмскиятъ есп. конгресъ е билъ най-приятниятъ, най-добре организиранитъ и най-успѣшниятъ отъ всички досегашни есп. конгреси. Така че неприсѣдствувалитѣ могатъ само да съжالياватъ.

По покана на италианското правителство, XXVII-иятъ всемирень есп. конгресъ ще стане въ Римъ презъ августъ 1935 г., а XXVIII-иятъ въ Виена 1936, съ предконгресъ въ Инсбрукъ.

Италианската есп. федерация и нейното бюро (Esperanto-Centro Itala, Galleria Vittorio Emanuele 92, en Milano) е започнала вече организационнитѣ работи и се надѣва,

Insul' Esperanto

Ho venu, gefratoj,
Amikoj, amatoj,
Eksonas gajege la Kanto!
Vi trovos liberon,
Fratamon kaj veron
Nur sur la insul' Esperanto!

Jen vidu la Stelon!
Ĝi montras la celon
Al ĉiu malgaja dubanto,
La regno sen reĝo,
Sen dikto kaj leĝo —
Jen estas insul' Esperanto!

Verkita sur insulo „Esperanto“ 24.7.1934,
de **Kanjo Haselbauer**,
Braunau am Inn, Aŭstrujo

PAŬLETO-BRAVULO kaj PAŬLET-EDZINO JUNA de P. K. Javorov

Ne saltinte teren de l' ĉevalo bruna,
jen ekfrapis pordon bravrajdanto juna.

Fojon ekfrapinte, li dufoje krias:
„Ĉu vi dormas? Saltu, ho Aglika mia!“

— Kiu? — „De Paŭleto, mem de l'Urbo Cara*
mi salutojn portas, belulino kara!“

Trompa diablet' en vira Brust' kaŝiĝas,
klara voĉo vibras kaj ne rekoniĝas.

— Pekular' mizera, el tombar' fantomoj,
noktomeze vagas nur la krimaj homoj.

* Carigrado — cara ŭrbo. Slava nomo de
Stambulo.

Iru vian vojŝanĝon, for de tiu loko,
se vi ne foriros, mi bofratojn vokos.

Fulmo en okuloj — agla ekrigardo,
bruste el profundo kriis li kun ardo:

„Se mi pardon kiskus, flamo nur
eksplodos,
ĉu vi estas ŝton' — malŝlosu tuj la
pardon!“

Koro saltas for — mirakle deteniĝas,
klara voĉo vibras kaj ne rekoniĝas.

Kun flustret' Aglika, en soif' akuta
post fermita pordo vortojn preskaŭ
glutas.

— Mizerulo, per mensogoj ne plu tedu,
se vi estas Paŭlo, kiel mi ekkredu?

„Kvin mi jarojn vagis tra la mondo vasta,
lumis al mi blua okulparo ĉasta...“

— Tiu, kiun tuta la vilaĝo konas,
kiu ajn ĝi estas — por Paŭleto bonas!

„Blanka la galanto sur la vangoj ambaŭ,
kaj staturo-poplo sola sur la kampo“.

— Ha, por ili... kiel multaj ja petolis
kaj sursojle sorbis la pansupon bolan.

„Lentugeto bruna sur la Brust'
maldekstre,
super ĝi kroneto de post kiam restis?“

„Nokt' unua, kara, glora, sorĉerava,
ja sur lip' detiam mi cikatron havas...“

Fera pord' ekgrincis, manojn li etendis,
je bravula kolo l' amatin' ekpendis.

trad. Ivan Dobrev

че много повече есперантисти отъ цѣлия свѣтъ ще присѣтствуватъ на догодишния конгресъ въ вѣчния градъ, още повече че се проектиратъ около 20 екскурзии изъ живописната Италия при 75% намаление по желѣзници и параходи (конгресътъ ще бѣде подвиженъ: Флоренция, Римъ, Неаполъ и др.).

Do, kordankon al Stockholmo, gratulon al Romo, aliĝu tuj multnombre kaj vivu esperanto!

Вердостелинъ.

ANONCTARIFO: 1 kv. cm. 1 levon; korespondo — 10 levojn. Por fremdlando — duoble.

Rimitaj proverboj

Restos sen efiko
al surdul' prediko.

Se venas la hundoj amase,
pereas leporo dumĉase.

Forlogas malbona ekzemplo
kelkfoje piulon el templo.

Rompiĝas feliĉo simile
al vitro rompebla facile.

Kiam estas koro plena,
estas buŝo senretena.

Kiel ĝi arbaren sonas,
Tiel ĝin arbar' redonas.

Restas la frukto kutime
apud la arbo proksime.

Nur aglo kapablas sen puno
rigardi la diskon de suno.

Estas eĉ pan' krusta
dum malsat' bongusta.

Kiam vulp' predikas veron
Gardu bone la anseron.

Al or' similas la silento,
la parolad' nur al arĝento.

Pli bone en mano pasero,
ol ia kolomb' en aero.

La sakon oni batas,
azenon ĝi rilatas.

Pri lup' oni diras,
kaj jam ĝi aliras.

Aŭskultanto ĉe la mur'
aŭdas propran honton nur.

Estas la mallaboremo
de ĉiuj malvirtoj la semo.

Kvankam la juneco pasas,
kato tamen musojn ĉasas.

Kiu bezonas,
leĝon ne konas.

Iras perforto
antaŭ leĝvorto.

Kelkiu promesas,
sed baldaŭ forgesas.

Sen ia monero
nenia afero.

Kion ne lernis Jonĉjo, infano,
tion ne lernos aĝa Johano.

Kion maljunaj kantadis prefere,
pepas la junaj egalmaniere.

Vortojn ŝparu,
agojn faru!

El la kolekto de I. H. K.

„И азъ вѣрвамъ въ бждещето на есперанто, въ неговото универсално разпространение, както вѣрвамъ въ културата, чиито плодъ е тоя езикъ и която е освободила човѣка отъ животинството и, въпрѣки напредвидени завои и неочаквани падения, го води презъ международната солидарность къмъ свобода, братство и миръ“.

Ник. Вас. Ракитинъ.

BULGARA ESPERANTISTA ASOCIO
CENTRA KOMITATO

№ 5
11. VIII. 1934.

SOFIA

ОКРЪЖНО

До г. г. председателитѣ на
есперантскитѣ д-ва въ България.

Др. съидейници,

Измина се и съюзната 1933/1934 година. Конгресътъ въ Орѣхово приключи тази година съ единъ малкъ активъ, който не може да не радва.

Числото на организираниитѣ къмъ съюза есперантисти е увеличено съ единъ приръстъ отъ 51 члена.

Това увеличение се дължи на дейността както на миналия централенъ комитетъ, така и на дружествата въ следнитѣ градове: София, Русе (дветѣ дружества), Орѣхово, Ямболъ, Г.-Орѣховица, Варна и Търново, която дейность заслужава нашата похвала.

Не можемъ, обаче, да отминемъ една жалка констатация, че на конгреса отъ числещитѣ се къмъ съюза 17 редовни дружества бѣха представени едва 7 — съ 24 делегати!

Та това ли остана отъ нѣкогашната мощна есперантска организация, която въ миналото броеше надъ 3000 организирани членове и правѣше импозантни конгреси?

Която организация очудваше чуждестраннитѣ съидейници и постигаше значителни успѣхи.

Финансовото положение на съюза, безспорно, не е розово. Приходната частъ на бюджета е реализирана презъ изтеклата година и разходитѣ извършени съобразно съ бюджета. Остава една наличность отъ 417 лева.

Съ тѣзи пари централниятъ комитетъ ще трѣбва да започне своята дейность. Ето, приближава септемврий и трѣбва да излѣзе нашиятъ органъ „Bulgara esperantisto“.

Очевидно, че той не ще може да излѣзе, ако дружественитѣ ръководители не взематъ присърдце есперантското дѣло.

Съидейници, централниятъ комитетъ ви призовава къмъ повече активность. Той ви моли да погледнете сериозно на дѣлото, на което всички съ любовъ служимъ и което еднакво ни е скъпо. Той апелира къмъ васъ за подкрепа, безъ която той не ще може да изпълни тѣй както трѣбва своитѣ функции.

Прочее, започнете отъ сега събирането на абонаментитѣ, като сумитѣ ще внесете на пощенска чекова смѣтка № 1133, за да можемъ презъ септемврий да издадемъ първия брой отъ „Bulgara esperantisto“.

Централ. комитетъ въ заседанието си отъ 28 м. м. се конституира както следва:

председателъ: Петъръ Йордановъ
подпредседателъ: Ив. Х. Кръстановъ
секр.-касиеръ: Бѣлчо Т. Октомврийски

Съветници: { Петъръ Митковъ
Кирилъ Георгиевъ
Атанасъ Д. Атанасовъ (Ада)
Иванъ Добревъ

Съобщаваме ви при това, че централниятъ комитетъ, въ изпълнение конгресното решение, отлжи една делегация въ съставъ: Петъръ Йордановъ, Атанасъ Д. Атанасовъ и Бѣлчо Т. Октомврийски, която се яви предъ г. министра на народното просвѣщение и му поднесе конгресната резолюция. Г. министърътъ се е отнесълъ благосклонно и е обещалъ, въ кръга на възможното, да удовлетвори нашитѣ искания.

Накрай, некъ пожелаемъ, щото презъ настоящата съюзна 1934—1935 година всички да заработимъ за възтържествуване есперантското дѣло. Нека съ общи усилия изградимъ единъ мощенъ съюзъ!

Прочее, къмъ повече дейность!
Съ есперантски поздравъ:

Председателъ: П. Йордановъ
Секретаръ: Б. Октомврийски

БЪЛГАРСКИ ЕСПЕРАНТСКИ СЪЮЗЪ

ОКРЪЖНО

ЦЕНТРАЛЕНЪ КОМИТЕТЪ

№ 30

24. септемврий 1934.

СОФИЯ

До есперантскитѣ дружества
и отдѣлнитѣ организирани членове
при Съюза

Др. съидейници,

Съ окрѣжно № 5 още преди месецъ и половина се обърнахме къмъ съюзнитѣ дружества да изпълнятъ своя есперантски дългъ: да изплатятъ членския си вносъ и абонамента за „Bulgara esperantisto“.

За съжаление, обаче, досега само софийското, русенското и търновското дружества се обадиха.

При тази апатия на ръководителитѣ на есперантскитѣ дружества въ страната, какъ може да се работи? Какъ може централниятъ комитетъ да изпълни своитѣ многобройни функции?

Нѣма ли вече идеалисти въ нашето движение? Нѣма ли съидейници, които съ ентузиазъмъ да заработятъ за есперантското дѣло?

Съидейници, крайно време е да излѣземъ отъ тази бездейность. Свикайте незабавно събрания и обсъдете този въпросъ. Изберете въ дружественитѣ настоятелства хора дейни, енергични.

Дръжете въ течение централния комитетъ за всички ваши инициативи. Съобщавайте редовно за новоизбранитѣ настоятелства, както и за всички станали промѣни въ последнитѣ.

Нека отдѣлнитѣ есперантисти, тамъ дето нѣма есперантски дружества, да взематъ инициативата и образуватъ такива. Достатъчни сж 6 души, за да се образува дружество. Тамъ, дето нѣма толкова есперантисти, съидейнитѣ могатъ да се присъединятъ направо къмъ съюза.

Ние молимъ повторно дружествата да се издължатъ, а така сжщо и всички отдѣлни есперантисти — членове на съюза и абонати на „Bulgara esperantisto“.

Съидейници, знайте, че брой 3. ще се изпрати само на издължилитѣ се абонати.

Председателъ: П. Йордановъ

Секретаръ: Б. Октомврийски

Есперантски новини

La mondon al ni! е заглавието на интересна, оригинална есперантска 70-странична книжка, написана отъ Ерихъ Килианъ и издадена отъ „Heroldo de Esperanto“ въ Кьолнъ. Авторътъ ѝ много увлѣкателно описва своето и на другаря си Оскаръ недавнашно пътуване съ каучукова сгъваема лодка отъ Дрезденъ, по Дунава и Черно-море до Цариградъ. Между другото затрогваще разказва и за срещата си съ царъ Борисъ при **Варна, за Месемврия, Василико** и пр. По българскитѣ брѣгове, дето били иай-добре гощавани отъ моряцитѣ, тѣ почти ежедневно чували въпроса: „*Ĉu vi parolas esperanton?*“ И това ги накараше да научатъ този вълшебенъ езикъ,

та сега чрезъ него да разправятъ на свѣта и за нашата земя и народъ и какъ, ограбени въ Турция и останали безъ срѣдства въ Цариградъ, българскиятъ царъ се заинтересувалъ за тѣхъ и ги избавилъ отъ безизходното положение, като имъ пратилъ 6,000 лева. Ето ползата отъ нашето гостоприемство и . . . есперанто! (Книжката е преведена и ще излѣзе скоро на български).

Подготвителенъ комитетъ за въвеждането на есп. въ срѣднитѣ училища на **Япония** се е основалъ по време на 22. японски есп. конгресъ въ Нагазаки. Японцитѣ по тоя начинъ показватъ, че искатъ да реформиратъ училищната система, като замѣнятъ английския — който

е далъ незадоволителни резултати — съ есперанто, който има привърженици въ всички срѣди.

Гръцкото правителство е основало съ специаленъ законъ отъ 14. VII. 1934 г. **катедра по междунар. езикъ есперанто** въ нормалнитѣ висши у-ща за основно и срѣдно образование въ Атина и Пирея. Предписано е на директоритѣ на тия у-ща да обяснятъ мѣстото, което заема въ съвремената цивилизация международниятъ езикъ и неговата висша цель, както и отдѣлно да препорѣчатъ на ученицитѣ да следватъ съ любовъ и интересъ открититѣ курсове. Кога ще видимъ и у насъ това?

II-та конференция на Велико-океанскитѣ младежки будистически сдружения, която се е състояла на 18.—24. юлий въ Токио, Киото и Осака, **е приела есперанто** като официаленъ езикъ наредъ съ японски, китайски и английски.

Есперантска алея. Кметството въ Арнхелмъ (Холандия), въ заседанието си на 23. юлий т. г., е решило да даде на пжтя, който води за Есперанския домъ, името „Esperanto-aleo“.

Италианското младежко фашистско илюстр. списание „Giovanissima“ въ Римъ обнародва практични уроци по есп., редактирани отъ проф. Музела.

Унгарската кралска дирекция е издала 5-езиковъ хвърчащъ листъ за пощомарковия си музей, именно на унгарски, нѣмски, френски, английски и **есперанто**.

209 радио-станции въ свѣта сж въвели до сега есперанто, като много ясенъ езикъ за съобщаване на програмата си.

Булевардъ Заменхофъ е името, което е далъ магистратътъ на френския градъ Малакофъ на досегашната „улица де Кламаръ.“

Туристически проспекти на есп. сж издали княжество Lichtenstein, германскиятъ градъ Aachen и австрийската областъ Tirol. Пращатъ се безплатно.

Есперанто между работничеството. — Споредъ годишния докладъ на шведското раб. образователно д-во въ Гьотеборгъ за 1933-34 год. есперанто е достигналъ първо мѣсто между организи-

ранитѣ 201 курсове: 25 есперантски срещу 17 английски и по-малко френски и нѣмски.

Норвежкитѣ есперантисти предлагатъ филма „Перъ Гинтъ“ — най-големиятъ и най-скжпъ говорещъ филмъ игранъ въ Европа — да се издаде на неутралния езикъ есперанто, за да се избѣгнатъ разпритѣ между нѣмски, английски, френски и шведски и да не се унижи родината на Ибсенъ.

Голѣмото илюстрирано списание „La Praktiko“, излизащо въ Хага, помѣства въ августовата си книжка портрета и биографията на нашия редакторъ г. Ив. Х. Кръстановъ по случай 30-годишния му есп. юбилей, като сърдечно го поздравлява.

Българскитѣ реклами въ чужбина. Подъ това заглавие швейцарскиятъ дописникъ на в. „Миръ“ отъ 22. августъ т. г. говори за посетената отъ него въ Бернъ специална изложба на плакати отъ курорти, хотели и желѣзници и казва между другото буквално следното: **„Въ тая изложба имаше и единъ есперантски отдѣлъ съ материали събирани отъ чужбина. Изненадаха ме две цвѣтни брошурки за Варна, написани на есперанто.“**

Сказки за България. Нашиятъ съидейникъ г. П. Г. Пампоровъ е гостувалъ 3 месеца на есперантиститѣ въ Югославия. Презъ това време той е държалъ 48 сказки за родината, за което има доста похвални отзиви въ мѣстната преса. После е посетилъ Италия и за сега се намира въ Швеция, дето продължава своята родолюбива дейность.

Югославскитѣ есперантисти сж имали блѣскавъ конгресъ въ Копривница, на който сж постигнали отдавна желаното обединение за доброто на дѣлото.

За сътрудничество между български и югославски есперантисти се получиха много полезни внушения. И въ дветѣ съседни страни малко се познаваме. А симптоми вече сжществуватъ и тѣ трѣбва да се използватъ за доброто на двата народа. Размѣняване на статии и устрояване на взаимни посещения чрезъ есп. организации е приемливо начало. Вижъ по тоя въпросъ писмото на югосл. есперантисти въ тая книжка.

EŜO EL JUGOSLAVIO

Al samideano I. Krestanov — Sofia

Tre estimata samideano!

Jam delonge ni promesis al vi skribi pri la kunlaboro de bulgaraj kaj jugoslavaj esp-istoj, kaj nun ni povas plenumi nian promeson.

Ni devis longe atendi ĝis en nia propra hejmo la cirkonstancoj estos ordigitaj, kaj desur la solida bazo de nia unueca movado nun ni povas paroli pli efike pri l' kunlaboro de la du najbaraj esp. movadoj.

Ni trapasis en vivo de nia movado kelkajn krizajn momentojn kaj ŝajnis, ke minacas ĥaoso kaj pereco al nia alie nesufiĉe forta movado. Nun feliĉe ŝanĝiĝis la stato. La prudento venkis malbenitan emon de niaj s-anoj al malpaco. Estas kreita unu sana kerno ĉirkaŭ kiu ariĝos kapablaj fortoj en nia movado kaj oni povas certe atendi, ke nia movado en proksima tempo pligrandiĝos, plifortiĝos kaj plivastiĝos.

Ni ĉiam konstatas, ke en nia lando mankas kono pri bulgara kultura kaj socia vivo kaj ŝajnas, ke reciproke estas ankaŭ en Bulgarujo. Kiam s-ano Pamporov parolis pri Bulgarujo, ni aŭdis mirante multajn belajn kaj novajn faktojn kaj en ni pligrandiĝis jam ekzistanta intereso por Bulgarujo. Tion plej bone pravas la fakto, ke s-ano Pamporov estis tre amike kaj frate ĉie akceptata de esperantistoj kaj neesperantistoj. Tio estas simptomo de simpatio de nia popolo por la bulgara. Ni devas sur tiu vojo antaŭiri kaj unue en niaj esp. gazetoj interŝanĝi artikolojn, kiuj proksimigos ambaŭ popolojn pere de esperantistoj. Poste ni interŝanĝos amikajn vizitojn, kiuj devas esti organizitaj de la esp. organizoj.

Ni bedaŭras, ke ni ne povas viziti Orehovon dum via kongreso, sed post unu jaro espereble ni povos ĉeesti al via sekvonta kongreso.

Vian gazeton „Bulgara esperantisto“ ni legas ĉiam kun plena intereso kaj ni vidas, ke en via lando ekzistas multe da kapablaj esperantistoj kaj ke via movado estas sur alta nivelo. Tiu alta nivelo plialtiĝos ĝuste tiam, kiam ni komencos obstine kaj reciproke labori por montri al la publiko, ke esp. estas plej bona rimedo por internacia solidareco.

Ni petas vin dum via kongreso paroli en tiu senco kaj doni amikajn sugestiojn. Ni volonte komencos en nia gazeto skribi en tiu direkto.

Dezirante al vi kaj al via kongreso plenan sukceson, ni salutas vin.

Slav. Brod, 15. VII. 1934.

(s.) D-ro Leo Kun, Kirhofer Ŝtefo,
M. Demetroviĉ, red. de „La Suda stelo“

Международна конференция въ Виена за въвеждане есперанто въ училищата и практиката

се е състояла отъ 19. до 24. май подъ покровителството на федеративния президентъ г. Микласъ и почетното председателство на канцлера на Австрия, г. Долфусъ (сега покойникъ). Откриването е станало въ парламента, въ присъствието на повече отъ 1200 души: делегати, представители, министри, дипломати и гости. Самитъ делегати и представители отъ чужбина сж били 400 души отъ 25 страни. Конференцията е била открита отъ министра на търговията и трафика, г. Фрицъ Щокингеръ, при чието идване детскиятъ хоръ е изпѣлъ есперантския химнъ. Сжщиятъ е поздравилъ и предалъ благопожеланията на президента и цѣлото правителство на Австрия. Следъ това сж следвали поздравленията на кмета на Виена, разни дипломати и пр.

Въ заседанията до обѣдъ се е реферирало и разисквало по строго определенъ дневенъ редъ, при главни теми: **Есперанто спомагателенъ езикъ и Есперанто въ практиката, дето се е изтъкнала леснотата на езика, като база за изучаване на чужди езици, като кодексъ за междуразбирателство и като езикъ за кореспонденция, като говоримъ езикъ въ всички сфери на културния животъ, като единственъ преводенъ езикъ въ международни конференции и конгреси, като езикъ за прѣмо разискване.**

Всѣки следобѣдъ е имало посещения на главнитѣ учреждения, музеи, пазари и мѣстности. Чужденцитѣ сж били поканени и приети отъ фед. президентъ, който гледа благосклонно на есперанто и се е снималъ съ есперантиститѣ. Той е билъ много любезенъ съ всички гости и особено приветливъ съ българитѣ, водени отъ нашия съидейникъ, г. *Ив. Ковачевъ* отъ Русе.

Чрезъ специални покани, по единъ представителъ отъ всичкитѣ 25 нации сж били поканени на чай отъ министра на нар. просвѣта въ самото м-ство. Тамъ е дошелъ и австр. канцлеръ Долфусъ, който, скромно облѣченъ и приветливъ, се ржквалъ съ всички и станалъ предметъ на внимание презъ всичкото време. И съ него и съ министра била направена снимка, следъ което канцлерътъ—голѣмъ приятелъ на есперанто, подарилъ лика си на всѣки отъ делегатитѣ. Имало е и приемъ въ градския домъ, отъ пом. кмета, понеже кметътъ отсъствувалъ отъ Виена. Вечерта предъ микрофона на Радио-Виена сж говорили 18 души на свояроденъ езикъ и на есперанто за впечатленията си отъ конференцията. Въ честь на гоститѣ въ голѣмата Виенска опера подъ звучитѣ на 100 чл. оркестъръ била представена Бетховеновата „Фиделио“. Презъ всичкото време държавниятъ съветникъ Щайнеръ е давалъ обяснения на есперанто, а виенчанитѣ сж се надпреварвали въ проявяване на пословичната си любезностъ и услужливостъ. Изобщо, атмосферата въ самата конференция била задушевна и истински есперантска. Резолюциитѣ сж издадени въ отдѣлна есп. книга.

NIA VIVO

Nia redaktoro s-ro Krestanov vizitis kun propapanda celo la urbojn kaj vilaĝojn de la pitoreska „Mezmontario“ (Pirdop, Kolonijte, Panagjuriŝte, Strelĉa, Koprivŝtica, Duŝanci, Laŝene kaj Zlatica), ĉie revigligante la esp. movadon. La sama, kiel reprezentanto de B. E. A. ĉe la grandaj tutpopolaj solenoj sur la epopea monto „S-ta Nikola“ (1330 m.) apud Ŝipka, pro la inaŭguro de la giganta „Monumento de la libereco“, vizitis ankaŭ Klisura, Sopot, Karlovo, Kalofer, Ŝipka, Gabrovo, Sevlievo, Trojan, Ablanica, Etropole, kie li renkontiĝis kun multaj samideanoj kaj entuziasmigis ilin por nova fruktodona poresperanta laboro.

Sofia. La Centra Komitato de B. E. A. konstituiĝis jene: prezidanto s-ro Petro Jordanov, vicprezidanto s-ro Iv. H. Krestanov, sekretario-kasisto s-ro Belĉo Oktomvrijski, konsilantoj: s-roj At. D. Atanasov, Ivan Dobrev kaj Petro Mitkov. Redakcia komitato: s-roj Iv. H. Krestanov, Iv. Dobrev, sub respondecado de s-ro P. Jordanov.

* B. E. A. dissendis cirkuleron al ĉiuj grupoj petante ekagi kaj pagi. Delegitaro de la C. K. sin prezentis antaŭ la ministroj de la Publika instruado kaj de la Nacia ekonomio, petante antaŭvidi esperanton en la programoj de la mezaj kaj profesiaj lernejoj. Ambaŭ ministroj promesis trastudi la demandon.

* Niaj aŭstraj gesamideanoj D-ro Pfeffer kaj edzino faris ĉe ni bonegan propagandon. Dank' al senpaga I-a klasa bileto ili traveturis la tutan reĝlandon, vizitinte la urbojn Ruse, Varna, Ŝumen, Gorna-Orehovica, Tirново, Stara-Zagora, Plovdiv kaj Rila-montaron. Ĉie la esperantistoj ilin bone akceptis kaj gastigis. En la ĉefurbo ili estis la 12.—14. Sept. D-ro Pfeffer faris 20-minutan esp. paroladon kun traduko de s-ro Oktomvrijski en „Radio-Sofia“ kaj ties direktoro estis tiel multe impresita, ke li promesis ĉiusemajnan paroladon pri aŭ en esperanto kaj presigis tiun de nia viena gasto. Post duonhora parolado antaŭ la ĉefurbaj geesperantistoj, okazis komuna vespermanĝo en la ĝardeno de la centra

restoracio „Balabanov“, kie la gata s-ino Pfeffer kaj la fama bulgara kupledisto s-ano Milenkov nin ĉarmis per siaj belaj voĉoj ĝis malfrua nokto.

Ruse. La aŭstria samideanino f-ino Käthe Haselbauer gastis ĉe „Solidareco“.

* La 4. Aŭg. matene, alvenis per la ekspresa vaporŝipo el Vieno 60 personoj, inter kiuj pluraj geesperantistoj sub gvido de l'konata s-ano D-ro Pfeffer. Dank' al la frua averto. aro da gesolidarecanoj atendis ĉe la haveno la karajn gastojn kaj dum ilia duhora restado ĉi—tie estis je ilia dispono.

Ĉe la societo estas fondita „Turisma servo“ por eksterlandanoj. Oni sin turnu al Ivan Kotov aŭ VI. Georgiev — ambaŭ oficistoj en Bulgara Nacia Banko — Ruse.

Kolonijte apud Panagjuriŝte. En la instruista ripoza stacio — arbara kuraĉloko, 1050 m. alta, — kie feris 150 geinstruistoj el ĉiuj partoj de la lando, s-ro Iv. Krestanov paroladis pri esperanto kaj gvidis kursojn. Regis granda entuziasmo kaj rezultis pluraj aliĝoj kaj abonoj. (Notinde: la esp. kurson partoprenis 25, la francan 16, kaj la germanan nur 11 geinstruistoj!).

Pirdop. Ĉi-jare gastis gesamideanoj D-ro Gavrijski, s-ino Ĉerneva, Julzari, gefratoj Pauli el Germanujo k. a. S-ro Krestanov aŭdigis esp. gramofondiskojn.

De la redakcio

S-ro Krestanov petas nin esprimi liajn plej korajn dankojn al ĉiuj, kiuj gratulis lin okaze de lia esp. jubileo. Pleje korduŝis lin la jena skribaĵo, kiu samtempe montras, kion oni povas fari per nia lingvo por la bulgara lando kaj popolo:

„Kara amiko, mi salutas kaj gratulas vin okaze de via 30-jara esperanto jubileo kaj kultura agado. Al kelkaj miaj geamikoj en fremdlando mi sendis viajn „Antologio“ kaj „Bulgara lando kaj popolo“. Kiaj bonaj rimedoj ili estas por propagando de bulgara kulturo kaj arto! Multaj en fremdlando ankoraŭ opinias, ke inter Bulgarujo kaj

Albanujo diferenco ne estas, ke bulgaroj kapablas nur pafi sur la sofiaj stratoj kaj mortigi senkulpajn homojn. Nian literaturon, arton kaj naturbelajojn ili ankoraŭ ne konas, ili eĉ ne suspektas, ke ekzistas tiaj. Ho, laboru, laboru kaj traduku niajn literaturaĵojn, ĉar ni devas montri al la fremduloj, ke krom „strataj herooj“ ni havas ankaŭ lumajn fortojn, ke ankaŭ ni donis ion al la mondo... Amike via Iv. VI. Popov, instruisto, v. Ĉauŝevo, Stanimaŝko“.

Aldone unu el fremdlando

„Altestimata sinjoro,

Okaze de via 30-jara jubileo de esperanto-fideleco, permesu al filo de sukcentando, nova kaj juna literaturisto, dediĉi al vi la sekvantajn versetojn:

Tridek jarojn kun fidelo,
 Sub la verda stela signo,
 Por la malproksima celo
 Agis vi kun vera digno.
 Multajn, multajn helajn tagojn
 En laboro de l'estonto!
 Viajn meritplenajn agojn
 Rememoros la sekvontojn.

Mi tre ĝojus, se vi konsentus interŝanĝi kun mi kelkajn leterojn pri via lando, naciaj moroj kaj pri literaturo, kiun mi precipe ŝatas... Kun multaj salutoj

A. Zilbajars, Alsunga, Letvujo“.

SENKULPIGO. Pro libertempa foresto de s-ro Krestanov, en la lasta n-ro 9-10, XV j., enŝoviĝis multaj preseraroj kaj kelkaj vortomankoj. Ni petas la indulgon de nia legantaro, promesante de nun esti pli atentaj. Red.

Есперанто-български и българо-есперантски

РЕЧНИКЪ СЪ ГРАМАТИКА

III-то преработено издание (320 стр.) срещу 75 лв. доставя Кръстановъ, 6 септемврий 2, София.

За други есп. книги и значки (звездни и кржгли) искайте каталогъ.